

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

378.27

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helvszám

Szerző:

Cím: *Tüdővész pusztít a menekült diákok között*

Forrás:

Magyarország

Pp.
(Hely)1921. IV. 13
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olda.)

Tüdővész pusztít a menekült diákok között

A budapesti diáknemor — Amerika három ezer diákon élelemmel segít

— A Magyarországi tudósítójától —

A magyar középosztály ma még rejtegeti ugyan a nagy nyilvánosság elől földoltott ruhája alá sebeit, de ez a ruha már annyira elnyűtt, olyan átlátszó, mint a szita. Aki látni akarja, láthatja azt a végzetesen sivár, kétségbeejtően komor képet, amelyet a magyar középosztály nyújt. Sőt láthatja azt is, hogy nem messze van az idő, amikor ez a nemzet testében a lélek szerepére hivatott társadalmi osztály a bibliai Jób sorsára kerül: ebek harmincadjárja, gazdagok szemétdombjárja, hogy ott a hulladékokból tengesse életét. A középosztály éheznek, fázik, rongyos, beteg és — néma! Nem ordít alamizsnáért, nem siránkozik hangosan, csak befelé zokog, nem viszi piacra arepirítóan szánalmas és szemérmesen takargatott nyomorúságát. Olyan, mint a gárda, amely meghal, de a legnagyobb kerítőnek, a koldussorsnak meg nem adja magát! Belepusztul az önérzetében! És ha belepusztul, akár fizikai, akár morális halállal, vajjon mi lesz akkor? Ki az a ma jóllakottjai között, aki az állam gépezetében vállalni meri és ellátni tudja azt a feladatkört, amely ennek a sors terhe alatt görnyedő osztálynak vállalni nyugszik?

Ezernyi égő sebeink közül egy sem fejeget annyira akut üszkösödéssel, mint a középosztály kérdése és egyikkel sem törődik állam és társadalom olyan keveset, mint éppen ezzel. Vagy talán az elhullók helyét elfoglaló új nemzedékre számítunk? Nos, erre a bizakodásra sem okunk, sem jogunk nincs, mert a magyar középosztály fájától gyümölcsöt hiába várunk: — nincs virág rajta; Mert a pesti diáknemor leírhatatlan!

Dosztojevszki tollára és a szegénység szemérmessége iránt kötelező diszkrét tisztelet teljes hányára volna tudósítónknak szüksége, hogy a diáktömegszállítások bejárása után csak féljg-meddig hü képét vázolja tapasztalatainak.

Egyik ilyen nyomortanya a Hernádu utcában van. Félig földszint, félig pincehelyiség, nagy, sötét, dohos, fűtetlen, nedves, penészgombás terem. Tömeglakás. Egy lakónak egy ágy, más semmi. Tanulásról, komoly munkáról itt szó nem lehet. A többi semmivel sem különb. Egyes helyeken diákok, kajnában hazajáró artisták és egyéb nők közösen laknak. Másból asztalokon, ládákon, hivatali helyiségek padjain hálóznak egyetemi hallgatók. Jó, ha egy ágyban ketten. Ruhájuk, cipőjük rongyos.

— Cseh területről szöktem, — mondjt egy lázrózsás fiú, — ott bebörtönöztek összeverték, mert magyar vagyok. Itt nyomorgok, a nővéremmel alszom egy diványon. Van egy rend ruhám, egy váltásra való alsoruhám, egy pár cipőm. Mind rongyos. Ebédet a Schnetzer-akció révén kapok, jó, de kevés. Eeggelitt festendeje nem ettem.

A nélkülözés betegei

Felkerestük a közgazdasági egyetem prodékánját, Steinecke Ferenc egyetemi tanárt, akinek nevét a diaktanyákon szeretettel hallottuk emlegetni. Amit ő mondott, csak sivárabbá tette a képet, meg erősített abban a hitünkben, hogy a lehető leggyorsabb segíjünk nélkül a pesti diáknemor országos katasztrófárá fájulhat.

— A legveszedelmesebb tünet — mondta a prodékán — az a lelki depresszió, amely a nyomorgó hallgatóság fölött urra

lett. Ezt azonban nem lehet csodálni. A közgazdasági egyetemnek 800 hallgatója közül 200–220 menekült. Legtöbb be volt zárva, sokat megverték és csak azután utasították ki a megszálló kulturnépek. Hazulról persze semmit sem kapnak, szüleiket sokan két év óta nemcsak nem látták, de nem is tudnak felőlük. Lakásvizonyukat magam is tanulmányoztam. Türihetetlenek!

— Szomorú valóság az, hogy az egészségtelen lakásban összezsúfoltan lakó, hiányosan táplált, hiányosan öltözött fiatal emberek igen nagy százaléka tüdőbeteg. Legalább is tüdőcsueshurutja van! A minap 97 hallgató jelentkezett nálam orvosi bizonyítvánnyal, több mint 55% tüdőcsueshurutos!

— De nem csupán a menekültek, a vidéki középosztályai is nem bírják ki az egyetemi oktatás terheit. Hiszen egy vidéki állami tisztviselő fiának egy hónapban több pénzre van szüksége Budapesten a puszta megélhetésre, mint amennyi az apjának egy évi fizetése! Mellékkeresetre pedig egyrészt a munkálatom hiánya, másrészt pedig amiatt sem tehetnek szert, mert nálunk az előadások hallgatása kötelező.

Tudósítónk ezután a külföldi missziók nál érdeklődött a magyar diákok segélyezésének most megindult akciója felől. Az amerikai misszió március 1-től 3000 diákot lát el reggelivel, ebéddel és vacsorával. Ez az élelmezés nyomorúságán jelentékenyen lendít és tárgyalások vannak folyamatban, amelyek az akció kibővítésére irányulnak és máris sikerrel kecsegtetnek. Lehetetlen azonban elhallgatnunk, amit az egyik misszió vezetőembere mondott.

— Különös ország ez a magunké! Hetek óta folynak a tárgyalások, amelyeknek során minden forrásból csak azt hallom, hogy a tanulmánygó magyar ifjúság koplal és például engem magamat naponként

ostromolnak ajándékokkal emoerek, akiknek ennyi meg ennyi vaqon babja, borsója, lencsége stb. van és kérnek, eszközöljék ki számukra kivitel engedélyt! Hát miért engedik ki az elelmiszert, ha a nemzetfenntartó középosztálynak nincs mű enni?